

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 73

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 31 ianuarie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
29.		65.	
— Lege privind ratificarea Convenției dintre România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001	2	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor.....	13
Convenție între România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital	2-11	★	
37.		63.	
— Decret pentru promulgarea Legii privind ratificarea Convenției dintre România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001.....	12	— Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2000 pentru modificarea Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice.....	13-14
★			
57.		71.	
— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor....	12-13	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2000 pentru modificarea Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice.....	14
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
		Decizia nr. 344 din 6 decembrie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală....	15-16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****privind ratificarea Convenției dintre România
și Republica Federală Germania pentru evitarea
dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital,
semnată la Berlin la 4 iulie 2001**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția dintre România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 19 noiembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 16 ianuarie 2002.
Nr. 29.

CONVENȚIE**între România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii
cu privire la impozitele pe venit și pe capital**

România și Republica Federală Germania,
dorind să promoveze relațiile lor economice reciproce prin reducerea obstacolelor fiscale,
au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1**Persoane vizate**

Prezenta convenție se aplică persoanelor care sunt rezidente ale unuia sau ale ambelor state contractante.

ARTICOLUL 2**Impozite vizate**

1. Prezenta convenție se aplică impozitelor pe venit și pe capital stabilite în numele unui stat contractant, al unui land sau al unei unități administrativ-teritoriale ori al unei autorități locale a acestuia, indiferent de modul în care sunt percepute.

2. Sunt considerate *impozite pe venit și pe capital* toate impozitele stabilite pe venitul total, pe capitalul total sau pe elementele de venit ori de capital, inclusiv impozitele pe câștigurile provenite din înstrăinarea proprietății mobiliare sau imobiliare, impozitul pe fondul total de salarii plătit de întreprindere, precum și impozitul asupra creșterii capitalului.

3. Impozitele existente asupra cărora se aplică prezenta convenție sunt, în special:

a) în România:

- impozitul pe venitul obținut de persoanele fizice;
- impozitul pe profit;
- impozitul pe salarii și alte remunerații similare;
- impozitul pe venitul agricol; și
- impozitul pe dividende,

denumite în continuare *impozit român*;

b) în Republica Federală Germania:

- impozitul pe venit (Einkommensteuer);
- impozitul pe corporație (Korperschaftsteuer);
- impozitul comercial (Gewerbesteuer); și
- impozitul pe capital (Vermogensteuer);
- inclusiv suplimentele percepute asupra acestora,

denumite în continuare *impozit german*.

4. Convenția se va aplica, de asemenea, oricăror impozite identice sau în esență similare, care sunt stabilite după data semnării acestei convenții în plus sau în locul impozitelor existente. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor informa reciproc asupra oricăror modificări importante aduse în legislațiile lor fiscale respective.

ARTICOLUL 3

Definiții generale

1. În sensul prezentei convenții, în măsura în care contextul nu cere o interpretare diferită:

a) termenul *România* înseamnă teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă asupra cărora România își exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional, drepturi suverane și prerogativele suveranității;

b) termenul *Republica Federală Germania* înseamnă teritoriul de stat al Republicii Federale Germania, precum și suprafața ocupată de fundul și subsolul mării, precum și de coloana de apă suprajacentă, adiacentă mării teritoriale, în măsura în care Republica Federală Germania își exercită drepturile sale suverane și prerogativele suveranității sale, în conformitate cu dreptul internațional și cu legislația sa națională, în scopul explorării, exploatării, conservării și administrării resurselor naturale minerale sau biologice;

c) expresiile *un stat contractant* și *celălalt stat contractant* înseamnă România sau Republica Federală Germania, după cum cere contextul;

d) termenul *persoana* înseamnă o persoană fizică, o societate și orice asociere de persoane;

e) termenul *societate* înseamnă orice persoană juridică sau orice entitate care este considerată ca o persoană juridică în scopul impozitării;

f) expresiile *întreprindere a unui stat contractant* și *întreprindere a celui alt stat contractant* înseamnă, după caz, o întreprindere exploatată de un rezident al unui stat contractant sau o întreprindere exploatată de un rezident al celui alt stat contractant;

g) expresia *transport internațional* înseamnă orice transport efectuat cu o navă sau aeronavă exploatată de o întreprindere care are sediul conducerii efective într-un stat contractant, cu excepția cazului în care nava sau aeronava este exploatată numai între locuri situate în celălalt stat contractant;

h) termenul *național* înseamnă:

aa) în cazul României: orice persoană fizică având cetățenia României și orice persoană juridică, asociere de persoane și orice altă entitate constituită și având statutul în conformitate cu legislația în vigoare în România;

bb) în cazul Republicii Federale Germania: orice german, în conformitate cu Legea fundamentală a Republicii Federale Germania, și orice persoană juridică, asociere de persoane și asociație, având statutul în conformitate cu legislația în vigoare în Republica Federală Germania;

i) expresia *autoritate competentă* înseamnă:

aa) în cazul României, Ministerul Finanțelor Publice sau reprezentanții săi autorizați;

bb) în cazul Republicii Federale Germania, Ministerul Federal al Finanțelor sau autoritatea împuternicită de acesta.

2. În ceea ce privește aplicarea acestei convenții în orice moment de către un stat contractant, orice termen care nu este definit în convenție va avea, dacă contextul nu cere o interpretare diferită, înțelesul pe care îl are în acel moment în cadrul legislației acestui stat cu privire la impozitele la care prezenta convenție se aplică, orice înțeles dat de legislația fiscală aplicabilă în acest stat prevalând asupra înțelesului dat termenului de alte legi ale acestui stat.

ARTICOLUL 4

Rezident

1. În sensul prezentei convenții, expresia *rezident al unui stat contractant* înseamnă orice persoană care, potrivit legislației acestui stat, este supusă impunerii în acest stat datorită domiciliului său, rezidenței sale, locului de conducere sau oricărui alt criteriu de natură similară și include, de asemenea, acest stat, un land și orice unitate administrativ-teritorială sau autoritate locală a acestuia. Această expresie nu include însă orice persoană care este supusă impunerii în acest stat numai pentru faptul că realizează venituri din surse sau din capital, situate în acest stat.

2. Când, în conformitate cu prevederile paragrafului 1, o persoană fizică este rezidentă a ambelor state contractante, statutul său se determină după cum urmează:

a) aceasta va fi considerată rezidentă numai a statului în care are o locuință permanentă la dispoziția sa; dacă dispune de o locuință permanentă în ambele state, ea va fi considerată rezidentă a statului cu care legăturile sale personale și economice sunt mai strânse (centrul intereselor vitale);

b) dacă statul în care această persoană are centrul intereselor sale vitale nu poate fi determinat sau dacă ea nu dispune de o locuință permanentă la dispoziția sa în nici unul dintre state, ea va fi considerată rezidentă numai a statului în care locuiește în mod obișnuit;

c) dacă această persoană locuiește în mod obișnuit în ambele state sau nu locuiește în nici unul dintre ele ea va fi considerată rezidentă numai a statului al cărui național este;

d) dacă această persoană este național al ambelor state sau nu este național al nici unuia dintre ele, autoritățile competente ale statelor contractante vor rezolva problema de comun acord.

3. Când, potrivit prevederilor paragrafului 1, o societate este rezidentă a ambelor state contractante, ea va fi considerată rezidentă a statului în care se află sediul conducerii sale efective.

ARTICOLUL 5

Sediu permanent

1. În sensul prezentei convenții, expresia *sediu permanent* înseamnă un loc fix de afaceri prin care întreprinderea își desfășoară în întregime sau în parte activitatea.

2. Expresia *sediu permanent* include îndeosebi:

a) un loc de conducere;

b) o sucursală;

c) un birou;

d) o fabrică;

e) un atelier; și

f) o mină, un puț petrolier sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale.

3. Un șantier de construcții sau un proiect de construcții ori de instalare constituie sediu permanent numai dacă durează mai mult de 12 luni.

4. Independent de prevederile anterioare ale acestui articol, expresia *sediu permanent* se consideră că nu include:

a) folosirea de instalații numai în scopul depozitării, expunerii sau livrării de bunuri ori mărfuri aparținând întreprinderii;

b) menținerea unui stoc de bunuri sau de mărfuri aparținând întreprinderii numai în scopul depozitării, expunerii ori livrării;

c) menținerea unui stoc de bunuri sau de mărfuri aparținând întreprinderii numai în scopul prelucrării de către o altă întreprindere;

d) menținerea unui stoc de bunuri sau de mărfuri aparținând întreprinderii, care sunt expuse în cadrul unui târg comercial sau al unei expoziții și care sunt vândute de întreprindere la închiderea târgului sau expoziției menționate;

e) menținerea unui loc fix de afaceri numai în scopul cumpărării de bunuri sau de mărfuri ori al colectării de informații pentru întreprindere;

f) menținerea unui loc fix de afaceri numai în scopul desfășurării pentru întreprindere a oricărei alte activități cu caracter pregătitor sau auxiliar;

g) menținerea unui loc fix de afaceri numai pentru orice combinație de activități menționate în subparagrafele a)–f), cu condiția ca întreaga activitate a locului fix de afaceri ce rezultă din această combinație să aibă un caracter pregătitor sau auxiliar.

5. Independent de prevederile paragrafelor 1 și 2, atunci când o persoană — alta decât un agent cu statut independent cărui i se aplică prevederile paragrafului 7 — acționează în numele unei întreprinderi, are și exercită în mod obișnuit într-un stat contractant împuternicirea de a încheia contracte în numele întreprinderii, această întreprindere se consideră că are un sediu permanent în acel stat în privința oricăror activități pe care persoana le exercită pentru întreprindere, în afară de cazul în care activitățile acestei persoane sunt limitate la cele menționate în paragraful 4, care, dacă sunt exercitate printr-un loc fix de afaceri, nu fac din acest loc fix de afaceri un sediu permanent potrivit prevederilor aceluiași paragraf.

6. Independent de prevederile precedente ale acestui articol, o societate de asigurări, cu excepția reasigurărilor, a unui stat contractant se consideră că are un sediu permanent în celălalt stat contractant, dacă încasează prime pe teritoriul celui alt stat sau asigură riscuri situate acolo prin intermediul unei persoane, alta decât un agent cu statut independent cărui i se aplică prevederile paragrafului 7.

7. O întreprindere nu se consideră că are un sediu permanent într-un stat contractant numai prin faptul că aceasta își exercită activitatea de afaceri în acel stat printr-un broker, agent comisionar sau orice alt agent cu statut independent, cu condiția ca aceste persoane să acționeze în cadrul activității lor de afaceri obișnuite.

8. Faptul că o societate care este rezidentă a unui stat contractant controlează sau este controlată de o societate care este rezidentă a celui alt stat contractant ori care își exercită activitatea de afaceri în acel celălalt stat (printr-un sediu permanent sau în alt mod) nu este suficient pentru a face una dintre aceste societăți un sediu permanent al celeilalte.

ARTICOLUL 6

Venituri din proprietăți imobiliare

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din proprietăți imobiliare (inclusiv veniturile din exploatarea agricolă sau forestieră) situate în celălalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

2. Expresia *proprietăți imobiliare* are înțelesul care este atribuit de legislația statului contractant în care proprietățile în cauză sunt situate. Expresia include, în orice caz, accesoriile proprietății imobiliare, inventarul viu și echipamentul utilizat în exploatarea agricolă și forestieră, drepturile asupra cărora se aplică prevederile dreptului civil cu privire la proprietatea funciară, uzufructul proprietăților imobiliare și drepturile la rente variabile sau fixe pentru exploatarea ori concesiunea exploatarea zăcămintelor minerale, izvoarelor și a altor resurse naturale; navele și aeronavele nu sunt considerate proprietăți imobiliare.

3. Prevederile paragrafului 1 se aplică veniturilor obținute din exploatarea directă, din închirierea sau din folosirea în orice altă formă a proprietății imobiliare.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 3 se aplică, de asemenea, veniturilor provenind din proprietăți imobiliare ale unei întreprinderi și veniturilor din proprietăți imobiliare utilizate pentru exercitarea unei profesii independente.

ARTICOLUL 7

Profiturile întreprinderii

1. Profiturile unei întreprinderi a unui stat contractant sunt impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care întreprinderea exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo. Dacă întreprinderea exercită activitate de afaceri în acest mod, profiturile întreprinderii pot fi impuse în celălalt stat, dar numai acea parte din ele care este atribuibilă aceluia sediu permanent.

2. Sub rezerva prevederilor paragrafului 3, când o întreprindere a unui stat contractant exercită activitate de afaceri în celălalt stat contractant, printr-un sediu permanent situat acolo, atunci se atribuie în fiecare stat contractant aceluia sediu permanent profiturile pe care le-ar fi putut realiza dacă ar fi constituit o întreprindere distinctă și separată, exercitând activități identice sau similare în condiții identice sau similare și tratând cu toată independența cu întreprinderea al cărei sediu permanent este.

3. La determinarea profiturilor unui sediu permanent sunt admise ca deductibile cheltuielile ce pot fi dovedite ca fiind efectuate pentru scopurile urmărite de acest sediu permanent, inclusiv cheltuielile de conducere și cheltuielile generale de administrare efectuate, indiferent de faptul că s-au efectuat în statul în care se află situat sediul permanent sau în altă parte.

4. În măsura în care într-un stat contractant se obișnuiește ca profitul care se atribuie unui sediu permanent să fie determinat prin repartizarea profitului total al întreprinderii în diversele sale părți componente, nici o prevedere a paragrafului 2 nu împiedică acest stat contractant să determine profitul impozabil în conformitate cu repartitia uzuală; metoda de repartizare adoptată trebuie totuși să fie aceea prin care rezultatul obținut să fie în concordanță cu principiile enunțate în prezentul articol.

5. Nici un profit nu se atribuie unui sediu permanent numai pentru faptul că acest sediu permanent cumpără produse sau mărfuri pentru întreprindere.

6. În vederea aplicării prevederilor paragrafelor precedente ale acestui articol, profitul care se atribuie unui sediu permanent se determină în fiecare an prin aceeași metodă, în afară de cazul în care există motive temeinice și suficiente de a proceda altfel.

7. Când profiturile includ elemente de venit care sunt tratate separat în alte articole din prezenta convenție, prevederile acelor articole nu sunt afectate de prevederile prezentului articol.

ARTICOLUL 8

Transport naval, pe căi navigabile interioare și aerian

1. Profiturile obținute din exploatarea în trafic internațional a navelor sau a aeronavelor sunt impozabile numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

2. Profiturile obținute din exploatarea vaselor angajate în transport pe căi navigabile interioare sunt impozabile numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

3. În vederea aplicării prevederilor acestui articol, sintagma *profituri obținute din exploatarea în trafic internațional* a

navelor sau a aeronavelor se consideră că include profituri din:

a) închirierea ocazională de nave sau aeronave goale; și

b) folosirea sau închirierea de containere (inclusiv remorchere și echipament auxiliar utilizat pentru transportul containerelor),

cu condiția ca aceste activități să fie legate de exploatarea în trafic internațional a navelor sau a aeronavelor.

4. Dacă locul conducerii efective a unei întreprinderi de transport naval sau a unei întreprinderi de transport pe căi navigabile interioare se află la bordul unei nave sau al unui vas, acesta se consideră a fi situat în statul contractant în care se află portul de înregistrare a navei sau a vasului ori, dacă nu există un astfel de port, în statul contractant în care este rezident cel care exploatează nava sau vasul.

5. Prevederile paragrafului 1 se aplică, de asemenea, profiturilor obținute din participarea la un pool, la o exploatare în comun sau la o agenție internațională de transporturi.

ARTICOLUL 9 Întreprinderi asociate

1. Atunci când:

a) o întreprindere a unui stat contractant participă, direct sau indirect, la conducerea, controlul ori la capitalul unei întreprinderi a celuiilalt stat contractant; sau

b) aceleași persoane participă, direct sau indirect, la conducerea, controlul ori la capitalul unei întreprinderi a unui stat contractant și al unei întreprinderi a celuiilalt stat contractant,

și fie într-un caz, fie în celălalt, cele două întreprinderi sunt legate în relațiile lor comerciale sau financiare prin condiții acceptate sau impunerii, care diferă de cele care ar fi fost stabilite între întreprinderi independente, profiturile, care, în absența acestor condiții, ar fi fost obținute de una dintre întreprinderi, dar nu au putut fi obținute în fapt datorită acestor condiții, pot fi incluse în profiturile acelei întreprinderi și impuse în consecință.

2. Atunci când un stat contractant include în profiturile unei întreprinderi aparținând acelu stat și impune, în consecință, profiturile asupra cărora o întreprindere a celuiilalt stat contractant a fost supusă impozitării în celălalt stat și profiturile astfel incluse sunt profituri care ar fi revenit întreprinderii primului stat menționat dacă condițiile stabilite între cele două întreprinderi ar fi fost cele care ar fi fost convenite între întreprinderi independente, celălalt stat contractant va proceda la modificarea corespunzătoare a sumei impozitului stabilit asupra acestor profituri. La efectuarea acestei modificări se ține seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții și, dacă este necesar, autoritățile competente ale statelor contractante se vor consulta reciproc.

ARTICOLUL 10 Dividende

1. Dividendele plătite de o societate care este rezidentă a unui stat contractant unui rezident al celuiilalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat contractant.

2. Totuși aceste dividende pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant în care este rezidentă societatea plătitoare de dividende și potrivit legislației acestui stat, dar dacă beneficiarul efectiv al dividendelor este rezident al celuiilalt stat contractant, impozitul astfel stabilit nu va depăși:

a) 5% din suma brută a dividendelor, dacă beneficiarul efectiv este o societate (alta decât un parteneriat) care deține în mod direct cel puțin 10% din capitalul societății plătitoare de dividende;

b) 15% din suma brută a dividendelor în toate celelalte cazuri.

Prezentul paragraf nu afectează impunerea societății în ceea ce privește profiturile din care se plătesc dividendele.

3. Termenul *dividende* folosit în acest articol înseamnă veniturile provenind din acțiuni, drepturi de folosință sau titluri de creanță, din acțiuni miniere, părți de fondator sau alte venituri care sunt supuse aceluiași regim de impunere ca veniturile din acțiuni de către legislația statului în care este rezidentă societatea distribuitoare a dividendelor și veniturile generate de certificatele aparținând unui fond de investiții.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dividendelor, fiind rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant în care societatea plătitoare de dividende este rezidentă printr-un sediu permanent situat acolo sau desfășoară în celălalt stat contractant profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

5. Când o societate rezidentă a unui stat contractant realizează profituri sau venituri din celălalt stat contractant, celălalt stat nu poate percepe nici un impozit asupra dividendelor plătite de acea societate, cu excepția cazului în care asemenea dividende sunt plătite unui rezident al celuiilalt stat sau când deținerea drepturilor generatoare de dividende în legătură cu care dividendele sunt plătite este efectiv legată de un sediu permanent sau bază fixă situată în celălalt stat și nici nu poate să supună profiturile nedistribuite ale societății unui impozit asupra profiturilor nedistribuite, chiar dacă dividendele plătite sau profiturile nedistribuite reprezintă în întregime sau în parte profituri ori venituri provenind din celălalt stat.

ARTICOLUL 11

Dobânzi

1. Dobânzile provenind dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celuiilalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

2. Totuși aceste dobânzi pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant din care provin, potrivit legislației acestui stat, dar dacă beneficiarul efectiv al dobânzilor este rezident al celuiilalt stat contractant, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3% din suma brută a dobânzilor.

3. Independent de prevederile paragrafului 2,

a) dobânzile provenind din România și plătite Guvernului Republicii Federale Germania, Deutsche Bundesbank, Kreditanstalt für Wiederaufbau sau Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft (DEG) și dobânzile plătite în legătură cu un împrumut garantat de HERMES-Deckung sunt scutite de impozitul român;

b) dobânzile provenind din Republica Federală Germania și plătite Guvernului României sunt scutite de impozitul german dacă sunt obținute și deținute efectiv de către Guvernul României, de o unitate administrativ-teritorială sau autoritate locală a acestuia ori de orice agenție sau unitate bancară ori instituție a Guvernului României, a unității administrativ-teritoriale sau a autorității locale ori dacă creanțele unui rezident din România sunt garantate, asigurate sau finanțate de o instituție financiară aparținând în întregime Guvernului României.

4. Independent de prevederile paragrafului 2, dacă și atât timp cât Republica Federală Germania, în conformitate cu legislația sa internă, nu va percepe impozit prin reținere la sursă asupra dobânzilor plătite unui rezident din

România, cota menționată la paragraful 2 va fi redusă la 0%.

5. Termenul *dobânzi*, astfel cum este folosit în prezentul articol, înseamnă veniturile din titluri de creanță de orice natură, însoțite sau neînsoțite de garanții ipotecare, și, în special, veniturile din efecte publice, titluri de creanță sau obligațiuni, inclusiv primele și premiile legate de asemenea efecte, titluri de creanță sau obligațiuni. Penalitățile pentru plata cu întârziere nu sunt considerate dobânzi în sensul prezentului articol.

6. Prevederile paragrafelor 1 și 4 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al dobânzilor, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin dobânzile, printr-un sediu permanent situat acolo, sau prestează în celălalt stat contractant profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar creanța în legătură cu care sunt plătite dobânzile este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

7. Dobânzile se consideră că provin dintr-un stat contractant când plătitorul este un rezident al acestui stat. Totuși, atunci când plătitorul dobânzilor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă în legătură cu care a fost contractată creanța generatoare de dobânzi și aceste dobânzi se suportă de acest sediu permanent sau bază fixă, aceste dobânzi se consideră că provin din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

8. Când, datorită relațiilor speciale existente între debitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma dobânzilor, ținându-se seama de creanța pentru care sunt plătite, depășește suma care s-ar fi convenit între debitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților este imposabilă potrivit legislației fiecărui stat contractant, ținându-se seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 12

Redevențe

1. Redevențele provenind dintr-un stat contractant și plătite unui rezident al celuiilalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

2. Totuși aceste redevențe pot fi, de asemenea, impuse în statul contractant din care provin, potrivit legislației acestui stat, dar dacă beneficiarul efectiv al redevențelor este rezident al celuiilalt stat contractant, impozitul astfel stabilit nu va depăși 3% din suma brută a redevențelor.

3. Termenul *redevențe* folosit în prezentul articol înseamnă plăți de orice fel primite pentru folosirea sau concesionarea oricărui drept de autor asupra unei opere literare, artistice ori științifice (inclusiv asupra filmelor de cinematograf sau filmelor, înregistrărilor pe benzi ori alte mijloace radio sau de televiziune ori alt fel de transmisiune), orice patent, marcă de comerț, desen sau model, plan, formulă secretă ori procedeu de fabricație sau pentru utilizarea ori dreptul de a utiliza orice drept de autor asupra programelor de computer sau pentru informații referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial ori științific. Termenul *redevențe* include, de asemenea, plăți de orice fel primite pentru utilizarea sau dreptul de a utiliza numele unei persoane, imaginea acesteia ori orice alte drepturi similare legate de personalitate, precum și plăți primite în legătură cu înregistrarea la radio sau televiziune a spectacolelor artiștilor sau a performanțelor sportivilor.

4. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică dacă beneficiarul efectiv al redevențelor, fiind un rezident al unui stat contractant, desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant din care provin redevențele, printr-un sediu permanent situat acolo, sau prestează în celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, iar dreptul sau proprietatea pentru care se plătesc redevențele este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

5. Redevențele se consideră că provin dintr-un stat contractant când plătitorul este un rezident al acestui stat. Totuși, atunci când plătitorul redevențelor, fie că este sau nu este rezident al unui stat contractant, are într-un stat contractant un sediu permanent sau o bază fixă de care este legată obligația de a plăti redevențele și acestea sunt suportate de un asemenea sediu permanent sau bază fixă, aceste redevențe se consideră că provin din statul contractant în care este situat sediul permanent sau baza fixă.

6. Când, datorită relațiilor speciale existente între plătitor și beneficiarul efectiv sau între ambii și o altă persoană, suma redevențelor, avându-se în vedere utilizarea, dreptul sau informația pentru care sunt plătite, depășește suma care ar fi fost convenită între plătitor și beneficiarul efectiv în lipsa unor astfel de relații, prevederile prezentului articol se aplică numai la această ultimă sumă menționată. În acest caz partea excedentară a plăților este imposabilă potrivit legislației fiecărui stat contractant, ținându-se seama de celelalte prevederi ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 13

Câștiguri de capital

1. Câștigurile realizate de un rezident al unui stat contractant din înstrăinarea proprietăților imobiliare situate în celălalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

2. Câștigurile obținute din înstrăinarea acțiunilor și a altor drepturi similare într-o societate ale cărei active sunt formate în principal — direct sau indirect — din proprietăți imobiliare situate într-un stat contractant pot fi impuse în acest stat.

3. Câștigurile provenind din înstrăinarea proprietății mobiliare făcând parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant sau a proprietății mobiliare ținând de o bază fixă de care dispune un rezident al unui stat contractant în celălalt stat contractant pentru exercitarea unei profesii independente, inclusiv câștigurile provenind din înstrăinarea unui asemenea sediu permanent (singur sau cu întreaga întreprindere) sau a acelei baze fixe pot fi impuse în celălalt stat.

4. Câștigurile provenind din înstrăinarea navelor sau a aeronavelor exploatate în trafic internațional, a vaselor angajate în transportul pe căi navigabile interioare sau a proprietăților mobiliare necesare în exploatarea acestor nave, aeronave sau vase sunt impozabile numai în statul contractant în care este situat sediul conducerii efective a întreprinderii.

5. Câștigurile provenind din înstrăinarea oricăror proprietăți, altele decât cele la care se face referire în paragrafele 1—4, sunt impozabile numai în statul contractant în care este rezident cel care înstrăinează.

6. Atunci când o persoană fizică a fost rezidentă a unui stat contractant timp de 5 ani sau mai mult și a devenit rezidentă a celuiilalt stat contractant, prevederile paragrafului 5 nu vor împiedica primul stat menționat să impoziteze, în concordanță cu legislația sa internă, creșterea valorii acțiunilor ce reprezintă capitalul unei societăți rezidente a primului stat menționat, pentru perioada de rezidență a acestei persoane fizice în primul stat menționat. În această

situație creșterea de capital impozabilă în primul stat menționat nu va fi inclusă în determinarea unei creșteri ulterioare de capital în celălalt stat.

ARTICOLUL 14

Profesii independente

1. Veniturile realizate de un rezident al unui stat contractant din exercitarea unor servicii profesionale sau a altor activități cu caracter independent sunt impozabile numai în acest stat, în afară de cazul în care acesta dispune de o bază fixă la dispoziția sa în celălalt stat contractant în scopul exercitării activităților sale. Dacă dispune de o astfel de bază fixă, poate fi impusă în celălalt stat contractant numai acea parte din venit care este atribuibilă acelei baze fixe.

2. Expresia *servicii profesionale* cuprinde în special activitățile independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și exercitarea independentă a profesiilor de medic, avocat, inginer, arhitect, dentist și contabil.

ARTICOLUL 15

Profesii dependente

1. Sub rezerva prevederilor art. 16—19, salariile și alte remunerații similare obținute de un rezident al unui stat contractant pentru o activitate salariată sunt impozabile numai în acel stat, în afară de cazul în care activitatea salariată este exercitată în celălalt stat contractant. Dacă activitatea salariată este astfel exercitată, remunerațiile primite pot fi impuse în celălalt stat.

2. Independent de prevederile paragrafului 1, remunerațiile obținute de un rezident al unui stat contractant pentru o activitate salariată exercitată în celălalt stat contractant sunt impozabile numai în primul stat menționat, dacă:

a) beneficiarul este prezent în celălalt stat pentru o perioadă sau perioade care nu depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni, începând sau sfârșind în anul fiscal vizat; și

b) remunerațiile sunt plătite de o persoană sau în numele unei persoane care angajează și care nu este rezidentă a celuiilalt stat; și

c) remunerațiile nu sunt suportate de un sediu permanent sau de o bază fixă pe care cel care angajează o are în celălalt stat.

3. Prevederile paragrafului 2 nu se aplică remunerațiilor obținute dintr-o activitate salariată desfășurată în cadru organizat pentru închirierea profesională a forței de muncă.

4. Independent de prevederile precedente ale acestui articol, remunerațiile primite pentru o activitate salariată exercitată la bordul unei nave sau aeronave exploatare în trafic internațional sau la bordul unui vas angajat în transport pe căile navigabile interioare sunt impozabile în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii care exploatează nava, aeronava sau vasul.

ARTICOLUL 16

Remunerațiile membrilor consiliului de administrație

Remunerațiile și alte plăți similare primite de un rezident al unui stat contractant în calitate sa de membru al consiliului de administrație al unei societăți care este rezidentă a celuiilalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

ARTICOLUL 17

Artiști și sportivi

1. Independent de prevederile art. 7, 14 și 15, veniturile obținute de un rezident al unui stat contractant în calitate

de artist de spectacol, cum sunt artiștii de teatru, de film, de radio sau televiziune, ori ca interpret muzical sau ca sportiv din activitățile lui personale desfășurate în această calitate în celălalt stat contractant pot fi impuse în celălalt stat.

2. Când veniturile în legătură cu activitățile personale desfășurate de un artist de spectacol sau de un sportiv în această calitate nu revin artistului de spectacol sau sportivului, ci unei alte persoane, acele venituri, independent de prevederile art. 7, 14 și 15, pot fi impuse în statul contractant în care sunt exercitate activitățile artistului de spectacol sau ale sportivului.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 nu se aplică veniturilor obținute din desfășurarea de activități de către artiști sau sportivi într-un stat contractant, cu condiția ca deplasarea în acest stat să fie finanțată în întregime sau în principal din fonduri publice aparținând celuiilalt stat contractant, land, unitate administrativ-teritorială sau autoritate locală a acestuia sau unei organizații recunoscute ca fiind în celălalt stat contractant o organizație de caritate. În această situație veniturile sunt impozabile numai în statul contractant în care persoana fizică în cauză este rezidentă.

ARTICOLUL 18

Pensii, anuități și plăți similare

1. Sub rezerva prevederilor paragrafului 2 al art. 19, pensiile și alte remunerații similare sau anuitățile plătite unui rezident al unui stat contractant de către celălalt stat contractant sunt impozabile numai în primul stat menționat.

2. Independent de prevederile paragrafului 1, plățile primite de o persoană fizică rezidentă a unui stat contractant în cadrul legislației referitoare la asigurările sociale a celuiilalt stat contractant sunt impozabile numai în celălalt stat.

3. Independent de prevederile paragrafului 1, plățile periodice sau ocazionale făcute de unul dintre statele contractante, de un land, o unitate administrativ-teritorială sau autoritate locală a acestuia unei persoane rezidente a celuiilalt stat contractant, ca o compensație pentru persecuția politică sau daune suferite ori pagube materiale cauzate acesteia în urma unui război (inclusiv măsuri reparatorii), ori plățile pentru un serviciu militar sau civil alternativ ori plățile făcute ca urmare a unei crime, vaccinare sau a unui eveniment similar sunt impozabile numai în primul stat menționat.

4. Termenul *anuitate* înseamnă o sumă determinată, plătită în mod periodic, la scadențe fixe, în timpul vieții sau într-o perioadă specificată ori determinabilă, în virtutea unui angajament, cu obligația de a face în schimb plăți pentru deplină și corespunzătoare recompensare în bani sau în echivalent bănesc.

5. Plățile pentru întreținere, inclusiv cele necesare pentru creșterea copiilor, făcute de un rezident al unui stat contractant unui rezident al celuiilalt stat contractant sunt scutite de impozite în celălalt stat. Această prevedere nu se aplică în situația în care astfel de plăți de întreținere sunt deductibile în primul stat menționat la calculul veniturilor impozabile ale plătitorului; alocațiile fiscale acordate pentru ușurarea poverii sociale nu sunt considerate deduceri în sensul acestui paragraf.

ARTICOLUL 19

Funcții publice

1. a) Salariile și alte remunerații similare, altele decât pensiile, plătite de un stat contractant, un land, o unitate administrativ-teritorială ori o autoritate locală a acestuia sau de orice altă entitate juridică, în baza dreptului public din acest stat, unei persoane fizice pentru serviciile prestate acestui stat, land, unitate administrativ-teritorială ori

autoritate locală sau oricărei alte entități juridice, în baza dreptului public, sunt impozabile numai în acest stat.

b) Totuși astfel de remunerații sunt impozabile numai în celălalt stat contractant, dacă serviciile sunt prestate în acel stat și persoana fizică este rezidentă a aceluși stat, și

aa) este un național al aceluși stat; sau

bb) nu a devenit rezidentă a aceluși stat numai în scopul prestării serviciilor.

2. a) Pensiile plătite de sau din fonduri create de un stat contractant, de un land, de o unitate administrativ-teritorială ori de o autoritate locală a acestuia sau de orice altă entitate juridică, în baza dreptului public din acel stat, unei persoane fizice pentru serviciile prestate aceluși stat, aceluși land, acelei unități administrativ-teritoriale ori acelei autorități locale sau oricărei alte entități juridice, în baza dreptului public din acel stat, sunt impozabile numai în acel stat.

b) Totuși aceste pensii sunt impozabile numai în celălalt stat contractant, dacă persoana fizică este rezidentă și național al aceluși stat.

3. Prevederile art. 15—18 se aplică remunerațiilor și pensiilor plătite pentru serviciile prestate în legătură cu o activitate de afaceri desfășurată de un stat contractant, de un land, de o unitate administrativ-teritorială ori de o autoritate locală a acestuia sau de orice altă entitate juridică, în baza dreptului public din acel stat.

4. Prevederile paragrafului 1 se aplică în același mod pentru remunerațiile plătite, în baza unui program de asistență pentru dezvoltare a unui stat contractant, land, a unei unități administrativ-teritoriale sau autorități locale a acestuia, din fonduri furnizate exclusiv de către acel stat, land, unitate administrativ-teritorială sau autoritate locală unui specialist sau unui voluntar trimis în celălalt stat contractant cu consimțământul celui alt stat.

5. Prevederile paragrafelor 1 și 2 se aplică în același mod pentru remunerațiile plătite de către sau pentru Institutul Goethe sau pentru Serviciul german de schimburi academice ("Deutscher Akademischer Austauschdienst") al Republicii Federale Germania. Un tratament asemănător pentru remunerațiile altor instituții similare din statele contractante poate fi reglementat de comun acord între autoritățile competente. Dacă astfel de remunerații nu sunt impozabile în statul în care se află sediul central al instituției, atunci se aplică prevederile art. 15.

ARTICOLUL 20

Profesori și studenți

1. O persoană fizică care este invitată într-un stat contractant de către acel stat sau de către o universitate, colegiu, școală, muzeu ori de către o altă instituție culturală din acel stat sau care se află în acel stat în baza unui program oficial de schimb cultural pentru o perioadă care nu depășește 2 ani, numai în scopul de a preda, de a ține prelegeri sau de a cerceta la o astfel de instituție, și care este sau a fost, imediat anterior sosirii sale în acel stat, rezidentă a celui alt stat contractant, este scutită de impozit în primul stat menționat în ceea ce privește remunerația primită pentru o astfel de activitate, cu condiția ca remunerația respectivă să provină din surse aflate în afara aceluși stat.

2. Sumele pe care le primește pentru întreținere, educație sau pregătire un student ori un practicant care este sau a fost rezident al celui alt stat contractant, imediat anterior venirii sale într-un stat contractant, și care este prezent în ultimul stat contractant menționat numai în scopul educării sau pregătirii sale nu sunt impozabile în acel stat, cu condiția ca astfel de sume să provină din surse aflate în afara aceluși stat.

ARTICOLUL 21

Alte venituri

1. Elementele de venit ale unui rezident al unui stat contractant, indiferent de unde provin, care nu sunt tratate la articolele precedente, sunt impozabile numai în acel stat.

2. Prevederile paragrafului 1 nu se vor aplica asupra veniturilor, altele decât veniturile provenind din proprietățile imobiliare, dacă primitorul unor astfel de venituri, fiind rezident al unui stat contractant desfășoară activitate de afaceri în celălalt stat contractant printr-un sediu permanent situat acolo sau exercită în celălalt stat profesii independente printr-o bază fixă situată acolo, și dreptul sau proprietatea în legătură cu care venitul este plătit este efectiv legată de un asemenea sediu permanent sau bază fixă. În această situație se aplică prevederile art. 7 sau 14, după caz.

ARTICOLUL 22

Capital

1. Capitalul reprezentat de proprietăți imobiliare deținute de un rezident al unui stat contractant și care sunt situate în celălalt stat contractant poate fi impus în celălalt stat.

2. Capitalul reprezentat de proprietăți mobiliare, făcând parte din activul unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant, sau de proprietăți mobiliare aparținând unei baze fixe pe care un rezident al unui stat contractant o are în celălalt stat contractant pentru exercitarea unei profesii independente poate fi impus în celălalt stat.

3. Capitalul constituit din nave și aeronave exploatate în trafic internațional, din vase angajate în transportul pe căi navigabile interioare și din proprietățile mobiliare ținând de exploatarea unor asemenea nave, aeronave și vase este impozabil numai în statul contractant în care se află sediul conducerii efective a întreprinderii.

4. Toate celelalte elemente de capital ale unui rezident al unui stat contractant sunt impozabile numai în acest stat.

ARTICOLUL 23

Evitarea dublei impuneri în statul de rezidență

1. În cazul României, dubla impunere va fi evitată după cum urmează:

Când un rezident al României realizează venituri sau deține capital care, în conformitate cu prevederile acestei convenții, pot fi impuse în Republica Federală Germania, România va acorda:

a) ca o deducere din impozitul pe venitul aceluși rezident o sumă egală cu impozitul pe venit plătit în Republica Federală Germania;

b) ca o deducere din impozitul pe capitalul aceluși rezident o sumă egală cu impozitul pe capital plătit în Republica Federală Germania.

Totuși această deducere nu va putea depăși în nici un caz acea parte a impozitului pe venit sau a impozitului pe capital, astfel cum este calculată înainte ca deducerea să fie acordată, care este atribuibilă, după caz, veniturului sau capitalului care poate fi impozitat în Republica Federală Germania.

2. În cazul unui rezident al Republicii Federale Germania impozitul va fi determinat după cum urmează:

a) În afară de cazul în care este permis un credit fiscal conform subparagrafului b), vor fi scutite din baza de impunere a impozitului german orice element de venit care provine din România și orice element de capital situat în România care, conform prezentei convenții, poate fi impus în România.

În cazul elementelor de venit din dividende prevederile precedente se aplică numai asupra acelor dividende care sunt plătite unei societăți (alta decât un parteneriat) rezidente a Republicii Federale Germania de către o societate care, fiind rezidentă a României, cel puțin 10% din capitalul său este deținut direct de o societate germană, și care nu sunt deduse când se calculează profitul societății care distribuie acele dividende.

Vor fi excluse din baza de stabilire a impozitelor pe capital orice dețineri de acțiuni în baza cărora dividendele, dacă ar fi plătite, ar fi scutite, conform prevederilor precedente.

b) Sub rezerva prevederilor din legislația fiscală germană referitoare la acordarea creditului pentru impozitul plătit în străinătate, va fi admis ca un credit, față de impozitul german, impozitul român plătit potrivit legislației române și în concordanță cu prezenta convenție, pentru următoarele elemente de venit:

- aa) dividendele care nu sunt tratate la subparagraful a);
- bb) dobânzi;
- cc) redevențe;
- dd) elementele de venit care pot fi impuse în România potrivit prevederilor paragrafului 2 al art. 13;
- ee) elementele de venit care pot fi impuse în România potrivit prevederilor paragrafului 3 al art. 15;
- ff) remunerațiile membrilor consiliului de administrație;
- gg) elementele de venit în sensul art. 17.

c) Prevederile subparagrafului b) se aplică în locul prevederilor subparagrafului a) asupra elementelor de venit, astfel cum sunt definite în art. 7 și 10, și asupra activelor din care sunt obținute aceste venituri, dacă un rezident al Republicii Federale Germania nu dovedește că venitul brut al sediului permanent în anul în care profitul a fost realizat sau venitul brut al companiei rezidente în România în anul pentru care dividendele au fost plătite a fost obținut în întregime sau aproape în întregime din activități în sensul alin. 1—6 ale paragrafului 1 al secțiunii 8 din Legea germană referitoare la relațiile fiscale externe (Aussensteuergesetz) sau din participări în sensul paragrafului 2 al secțiunii 8 din această lege; aceleași prevederi se vor aplica proprietăților imobiliare utilizate de un sediu permanent și veniturilor din proprietățile imobiliare ale sediului permanent (paragraful 4 al art. 6) și profiturilor obținute din înstrăinarea proprietăților imobiliare (paragraful 1 al art. 13) și proprietăți mobiliare făcând parte din activul de afaceri al unui sediu permanent (paragraful 3 al art. 13).

d) Totuși Republica Federală Germania își va menține dreptul de a lua în considerare la determinarea cotei de impozit elementele de venit și de capital, care în baza prevederilor prezentei convenții sunt scutite de impozit german.

e) Independent de prevederile subparagrafului a), dubla impunere va fi evitată prin acordarea unui credit fiscal, după cum este prevăzut în subparagraful b);

aa) dacă în statul contractant elementele de venit sau de capital sunt tratate la prevederi diferite din această convenție ori sunt atribuite la diferite persoane (cu excepția prevederilor art. 9) și acest conflict nu poate fi rezolvat printr-o procedură în conformitate cu paragraful 3 al art. 25 și ca rezultat al diferenței de tratament sau atribuire, venitul respectiv sau capitalul va rămâne neimpozitat ori va fi impozitat cu o cotă mai scăzută decât cea care ar fi fost aplicată fără existența acestui conflict; sau

bb) dacă, după ce au avut loc consultări cu autoritățile competente ale României, Republica Federală Germania notifică României, pe căi diplomatice, elementele de venit asupra cărora se intenționează să se aplice prevederile subparagrafului b). Dubla impunere este evitată pentru venitul notificat prin acordarea unui credit fiscal

din prima zi a anului calendaristic în care a fost făcută notificarea.

ARTICOLUL 24

Nediscriminarea

1. Naționali unui stat contractant nu vor fi supuși în celălalt stat contractant nici unei impozitări sau obligații legate de aceasta, diferită sau mai împovărătoare decât impozitarea ori obligația la care sunt sau pot fi supuși naționali celuilalt stat aflați în aceeași situație, mai ales în ceea ce privește rezidența. Această prevedere, independent de prevederile art. 1, se aplică, de asemenea, persoanelor care nu sunt rezidente ale unuia sau ale ambelor state contractante.

2. Impunerea unui sediu permanent pe care o întreprindere a unui stat contractant îl are în celălalt stat contractant nu va fi stabilită în condiții mai puțin favorabile în celălalt stat decât impunerea stabilită întreprinderilor celuilalt stat care desfășoară aceleași activități. Această prevedere nu va fi interpretată ca obligând un stat contractant să acorde rezidenților celuilalt stat contractant nici o deducere personală, înlesnire și reducere în ceea ce privește impunerea, pe care le acordă numai rezidenților săi.

3. Cu excepția cazului în care se aplică prevederile paragrafului 1 al art. 9, ale paragrafului 8 al art. 11 sau ale paragrafului 6 al art. 12, dobânzile, redevențele și alte plăți făcute de o întreprindere a unui stat contractant unui rezident al celuilalt stat contractant se vor deduce, în scopul determinării profiturilor impozabile ale unei asemenea întreprinderi, în aceleași condiții ca și cum ar fi fost plătite unui rezident al primului stat menționat. În mod similar, orice datorii ale unei întreprinderi a unui stat contractant față de un rezident al celuilalt stat contractant vor fi deductibile, în vederea determinării capitalului impozabil al acestei întreprinderi, în aceleași condiții ca și când ar fi fost contractate față de un rezident al primului stat menționat.

4. Întreprinderile unui stat contractant, al căror capital este integral sau parțial deținut ori controlat în mod direct sau indirect de unul ori de mai mulți rezidenți ai celuilalt stat contractant, nu vor fi supuse în primul stat contractant menționat nici unei impuneri sau nici unei obligații legate de aceasta, care să fie diferită sau mai împovărătoare decât impunerea și obligațiile legate de aceasta, la care sunt sau pot fi supuse alte întreprinderi similare ale primului stat menționat.

5. Prevederile prezentului articol se aplică, independent de prevederile art. 2, impozitelor de orice fel și natură.

ARTICOLUL 25

Procedura amiabilă

1. Când o persoană consideră că datorită măsurilor luate de unul sau de ambele state contractante rezultă sau va rezulta pentru ea o impozitare care nu este conformă cu prevederile prezentei convenții, ea poate, indiferent de căile de atac prevăzute de legislația internă a acestor state, să supună cazul său autorității competente a statului contractant al cărui rezident este sau, dacă situația sa se încadrează în prevederile paragrafului 1 al art. 24, aceluși stat contractant al cărui național este. Cazul trebuie prezentat în termen de 3 ani de la prima notificare a acțiunii din care rezultă o impunere contrară prevederilor prezentei convenții.

2. Autoritatea competentă se va strădui, dacă reclamația îi pare întemeiată și dacă ea însăși nu este în măsură să ajungă la o soluționare corespunzătoare, să rezolve cazul pe calea unei înțelegeri amiabile cu autoritatea competentă a celuilalt stat contractant, în vederea evitării unei impozitări care nu este în conformitate cu prezenta convenție. Orice înțelegere realizată va fi aplicată indiferent de

perioada de prescripție prevăzută în legislația internă a statelor contractante.

3. Autoritățile competente ale statelor contractante se vor strădui să rezolve pe calea înțelegerii amiabile orice dificultăți ori dubii rezultate ca urmare a interpretării sau aplicării acestei convenții. De asemenea, se pot consulta reciproc pentru evitarea dublei impunerii, în cazurile neprevăzute de convenție.

4. Autoritățile competente ale statelor contractante pot comunica direct între ele, în scopul realizării unei înțelegeri, în sensul paragrafelor precedente. Când pentru a se ajunge la o înțelegere apare necesar un schimb oral de opinii, un atare schimb poate avea loc prin intermediul unei comisii formate din reprezentanți ai autorităților competente ale statelor contractante.

ARTICOLUL 26

Schimb de informații

1. Autoritățile competente ale statelor contractante vor face schimb de informații necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei convenții sau ale legislațiilor interne ale statelor contractante, privitoare la impozitele vizate de convenție, în măsura în care impozitarea la care se referă nu este contrară prevederilor convenției. Schimbul de informații nu este limitat de prevederile art. 1. Orice informație obținută de un stat contractant va fi tratată ca secret în același mod ca și informația obținută conform prevederilor legislației interne a acestui stat și va fi dezvăluită numai persoanelor sau autorităților (inclusiv la instanțe judecătorești și organe administrative) însărcinate cu stabilirea, încasarea, aplicarea, urmărirea impozitelor sau cu soluționarea contestațiilor cu privire la impozitele care fac obiectul prezentei convenții. Asemenea persoane sau autorități vor folosi informația numai în aceste scopuri. Acestea pot dezvălui informația în procedurile judecătorești sau deciziile judiciare.

2. Prevederile paragrafului 1 nu vor fi interpretate ca impunând unui stat contractant obligația:

a) de a lua măsuri administrative, în scopul furnizării de informații, contrare propriei legislații și practicii administrative a celui stat sau a celui alt stat contractant;

b) de a furniza informații care nu pot fi obținute pe baza legislației proprii sau în cadrul practicii administrative normale a celui sau a celui alt stat contractant;

c) de a furniza informații care ar dezvălui un secret comercial, industrial, profesional ori un procedeu de fabricație sau comercial ori informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

ARTICOLUL 27

Reguli procedurale privind impozitarea prin reținere la sursă

1. În situația în care plățile pot fi impuse cu cote reduse sau nu sunt impozabile în statul de sursă, fiecare stat contractant va aplica procedurile prin care plătitorul să poată face plățile în conformitate cu prevederile prezentei convenții.

2. Autoritățile competente pot să implementeze, în baza unei înțelegeri amiabile, prevederile acestui articol sau să stabilească, dacă este necesar, alte proceduri pentru implementarea reducerilor sau a scutirilor de impozite care fac obiectul acestei convenții. Statul contractant din care provin elementele de venit poate să solicite autorității competente certificarea rezidenței în celălalt stat contractant.

3. Orice cerere de rambursare trebuie să fie prezentată până la sfârșitul celui de-al patrulea an următor anului calendaristic în care impozitul prin reținere la sursă a fost aplicat asupra dividendelor, dobânzilor, redevențelor sau altor elemente de venit.

ARTICOLUL 28

Procedura de aplicare a convenției în cazuri speciale

1. Această convenție nu trebuie interpretată în sensul că un stat contractant este împiedicat să aplice prevederile sale legale interne pentru prevenirea evaziunii fiscale sau evitarea plății impozitelor.

2. Dacă prevederile paragrafului 1 conduc la o dublă impunere, autoritățile competente se vor consulta reciproc asupra modului de evitare a dublei impunerii, în conformitate cu paragraful 3 al art. 25.

ARTICOLUL 29

Membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare

Prevederile prezentei convenții nu vor afecta privilegiile fiscale de care beneficiază membrii misiunilor diplomatice sau ai posturilor consulare în virtutea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale.

ARTICOLUL 30

Protocol

Protocolul anexat este parte integrantă a prezentei convenții.

ARTICOLUL 31

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va fi ratificată; instrumentele de ratificare vor fi schimbate cât mai curând posibil.

2. Prezenta convenție va intra în vigoare la data la care are loc schimbul instrumentelor de ratificare, iar prevederile sale vor produce efecte în ambele state contractante:

a) în cazul impozitelor reținute prin stopaj la sursă în legătură cu sumele plătite, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care convenția a intrat în vigoare;

b) în cazul celorlalte impozite percepute, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care convenția a intrat în vigoare.

3. La data intrării în vigoare a prezentei convenții Convenția dintre Republica Federală Germania și Republica Socialistă România privind evitarea dublei impunerii asupra veniturilor și averii, semnată la 29 iunie 1973, va înceta să mai producă efecte:

a) în cazul impozitelor reținute prin stopaj la sursă în legătură cu sumele plătite, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care convenția a intrat în vigoare;

b) în cazul celorlalte impozite percepute, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care convenția a intrat în vigoare.

ARTICOLUL 32

Denunțarea

Prezenta convenție va rămâne în vigoare pe o perioadă nedeterminată, dar fiecare stat contractant poate, la sau înainte de a 30-a zi a lunii iunie a anului calendaristic, începând după expirarea unei perioade de 5 ani de la data intrării sale în vigoare, să trimită celui alt stat contractant, pe căi diplomatice, o notă de denunțare și, în această situație, prezenta convenție va înceta să aibă efect:

a) în cazul impozitelor reținute prin stopaj la sursă în legătură cu sumele plătite, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care a fost remisă nota de denunțare;

b) în cazul celorlalte impozite percepute, la sau după prima zi a lunii ianuarie a anului calendaristic imediat următor anului în care a fost remisă nota de denunțare.

Semnată la Berlin la 4 iulie 2001, în două exemplare

Pentru România,
Mihai Nicolae Tănăsescu,
ministrul finanțelor publice

originale, fiecare în limbile română, germană și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe în interpretarea textelor în limbile română și germană, textul în limba engleză va prevala.

Pentru Republica Federală Germania,
Gerhard Westdickenberg,
director general
Ministerul Federal al Finanțelor

PROTOCOL

la Convenția dintre România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001

La semnarea Convenției dintre România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impunerii cu privire la impozitele pe venit și pe capital semnatarilor, pe deplin autorizați, au căzut de acord, în plus, asupra următoarelor prevederi care fac parte integrantă din convenția menționată:

1. Referitor la art. 7:

a) Când o întreprindere a unui stat contractant vinde produse sau mărfuri ori desfășoară activități de afaceri în celălalt stat contractant, prin intermediul unui sediu permanent situat acolo, profiturile aceluși sediu permanent nu vor fi determinate pe baza sumei totale primite de întreprindere, ci numai pe baza sumei care poate fi atribuită activității sediului permanent desfășurate pentru astfel de vânzări sau afaceri.

b) În cazul contractelor, în special cele pentru expertize, livrări, instalări de echipamente industriale, comerciale sau științifice ori construcții de clădiri, sau cele pentru lucrări publice, când întreprinderea are un sediu permanent în celălalt stat contractant, profiturile unui asemenea sediu permanent nu vor fi determinate pe baza sumei totale din contract, ci numai pe baza acelei părți a contractului care este efectiv executată de un sediu permanent în statul contractant în care este situat. Profiturile obținute din furnizarea de bunuri către acel sediu permanent sau profiturile referitoare la partea din contract care este executată în statul contractant în care este situat sediul principal al întreprinderii vor fi impozabile numai în acel stat.

c) Sumele primite pentru servicii tehnice, inclusiv pentru studii ori prospecțiuni de natură științifică, geologică sau tehnică ori pentru contracte de engineering, inclusiv schițele referitoare la acestea, sau pentru servicii de consultanță ori servicii de supraveghere sunt considerate plăți asupra cărora se aplică prevederile art. 7 sau 14 din convenție. Totuși, dacă și în măsura în care aceste plăți sunt făcute pentru un transfer real de know-how, se aplică prevederile art. 12 din convenție.

2. Referitor la art. 10 și 11:

Independent de prevederile art. 10 și 11 din convenție, dividendele și dobânzile pot fi impuse în statul contractant din care provin și potrivit legislației aceluși stat:

a) dacă acestea sunt obținute din drepturi sau creanțe purtătoare de o clauză de participare la profituri, inclusiv veniturile obținute de un partener pasiv („stillter Gesellschafter“) din această participare sau dintr-un împrumut cu o rată a dobânzii, legată de profiturile debitorului („partiarisches Darlehen“) sau din obligațiuni cu participări la profituri („Gewinnobligationen“), în sensul legii fiscale a Republicii Federale Germania; și

b) cu condiția ca acestea să fie deductibile la determinarea profiturilor debitorului unui astfel de venit.

3. Referitor la art. 26:

Dacă, potrivit legislației interne, sunt schimbate date personale în baza acestei convenții, se vor aplica următoarele prevederi adiționale:

a) Statul contractant care primește datele le poate utiliza numai pentru scopurile stabilite și vor fi supuse condițiilor stabilite de statul contractant care le furnizează.

b) Statul contractant care primește datele va informa, la cerere, statul contractant care le furnizează în legătură cu utilizarea datelor furnizate și asupra rezultatelor obținute ca urmare a folosirii acestora.

c) Datele personale pot fi furnizate numai autorităților responsabile. Orice furnizare ulterioară de date către alte autorități poate fi efectuată numai cu aprobarea prealabilă a statului contractant care le furnizează.

d) Statul contractant care furnizează datele va fi obligat să asigure că datele furnizate sunt corecte și că ele sunt necesare scopurilor pentru care sunt furnizate. Vor fi luate în considerare orice interdicții stabilite în legislația internă referitoare la furnizarea de date. Dacă reiese că au fost furnizate date incorecte sau date care nu ar fi trebuit să fie furnizate, statul contractant primitor va fi informat asupra acestei situații, fără nici o întârziere. Acel stat contractant va fi obligat să corecteze sau să elimine astfel de date.

e) Ca urmare a cererii primite persoana respectivă va fi informată în legătură cu datele furnizate despre ea și în legătură cu modul de utilizare a unor astfel de date. Nu va exista nici o obligație de a furniza această informație în situația în care, dacă s-ar pune în balanță, ar reieși că interesul public pentru păstrarea acesteia depășește interesul persoanei respective în primirea informației. În toate celelalte aspecte dreptul persoanei vizate de a fi informată asupra datelor existente, referitoare la ea, va fi guvernat de legislația internă a statului contractant în al cărui teritoriu suveran este făcută cererea pentru informație.

f) Statul contractant primitor va fi responsabil, potrivit legislației sale interne, pentru orice persoană care suferă prejudicii ca rezultat al schimburilor de date făcute în baza acestei convenții. Referitor la persoana prejudiciată statul contractant primitor nu poate invoca drept scuză că prejudiciul a fost cauzat de statul contractant care a furnizat datele.

g) Dacă legislația internă a statului contractant stabilește prevederi speciale pentru ștergerea datelor personale furnizate, acel stat contractant va informa în mod corespunzător statul contractant primitor. Indiferent de existența unei asemenea legi, datele personale furnizate vor fi șterse o dată ce ele nu mai sunt necesare pentru scopurile pentru care au fost furnizate.

h) Statele contractante furnizoare și primitoare vor fi obligate să țină înregistrări oficiale ale datelor personale furnizate și primite.

i) Statele contractante furnizoare și primitoare vor fi obligate să ia măsuri efective pentru a proteja datele personale furnizate împotriva unui acces neautorizat, unei schimbări neautorizate sau împotriva unei dezvăluiri neautorizate.

4. Referitor la art. 28:

Prevederea cap. 4 din Legea germană referitoare la relațiile fiscale externe (Aussensteuergesetz) sau o legislație corespondentă din România este considerată a fi prevedere în sensul paragrafului 1 al art. 28.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind ratificarea Convenției
dintre România și Republica Federală Germania
pentru evitarea dublei impuneri cu privire la impozitele
pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din
Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ratificarea Convenției dintre
România și Republica Federală Germania pentru evitarea dublei impuneri cu
privire la impozitele pe venit și pe capital, semnată la Berlin la 4 iulie 2001,
și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României,
Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 14 ianuarie 2002.
Nr. 37.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea
producției, circulației și comercializării alimentelor**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a
Guvernului nr. 97 din 21 iunie 2001 privind reglementarea
producției, circulației și comercializării alimentelor, publicată
în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din
29 iunie 2001, cu următoarele modificări și completări:

**1. La articolul 3, după litera q) se introduce litera q¹) cu
următorul cuprins:**

„q¹) *data limită de consum* — data stabilită de producător
pentru produsele care, din punct de vedere microbiologic,
au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca,
după un timp scurt, să prezinte un pericol imediat pentru
sănătatea consumatorului și va fi precedată de mențiunea
«*Expiră la data de...*», indicându-se în ordine ziua, luna și
anul, în formă necodificată.“

2. La articolul 3, litera r) va avea următorul cuprins:

„r) *data durabilității minimale* — data stabilită de pro-
ducător până la care un aliment își păstrează caracte-
risticile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare și
va fi precedată de mențiunea «A se consuma, de prefe-
rință, înainte de...», dacă în dată este inclusă și ziua, sau
«A se consuma, de preferință, până la sfârșitul...», dacă se
indică luna și anul sau numai anul;“

**3. Articolul 3 se completează cu litera u) cu următorul
cuprins:**

„u) *alimente și ingrediente alimentare inedite* — alimente
și ingrediente alimentare care nu au mai fost utilizate până
în prezent în consumul uman.“

**4. La articolul 17 alineatul (3), litera e) va avea
următorul cuprins:**

„e) să stabilească limitele maxime pentru toxinele care
provin din dezvoltarea mucegaiurilor toxigene pe materiile
prime sau pe produsele finite.“

**5. La articolul 20, alineatul (2) va avea următorul
cuprins:**

„(2) Reglementarea trebuie să stabilească reguli privind
fortificarea, restaurarea cu nutrienți a alimentelor, precum și
reguli privind fabricarea și comercializarea suplimentelor de
hrană care conțin nutrienți. Această reglementare trebuie să
prevadă doza zilnică recomandată de nutrienți.“

6. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — Ministerul Sănătății și Familiei, Ministerul
Muncii și Solidarității Sociale, împreună cu Institutul
Național de Statistică, au obligația să verifice trimestrial
datele privind nutriția pe diferite segmente ale populației,
precum și datele privind securitatea alimentară, pe care tre-
buie să se bazeze recomandările privind coșul minim de
consum zilnic, respectiv cantitatea minimă de produse
necesare, și să informeze Guvernul asupra concluziilor.“

7. La articolul 34, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) condițiile privind fabricarea, respectiv calitatea mate-
riilor prime și a ingredientelor folosite în producerea sau la
prepararea alimentelor, operațiunile tehnologice obligatorii
pentru fiecare categorie de alimente, compoziția sau calita-
tea anumitor alimente, inclusiv a celor cu destinație
specială;“

8. La articolul 38, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Controlul alimentelor se realizează prin inspecțiile efectuate de către inspectorii de stat pentru controlul alimentelor stabilite la alin. (1), care au obligația să păstreze secretele de fabricație sau datele pe care le cunosc despre unitățile controlate.“

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 20 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
DORU IOAN TĂRĂCILĂ

București, 16 ianuarie 2002.
Nr. 57.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001
privind reglementarea producției, circulației
și comercializării alimentelor**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 14 ianuarie 2002.
Nr. 65.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2000 pentru modificarea
Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35 din 18 aprilie 2000 pentru modificarea Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 19 aprilie 2000, cu următoarele modificări:

9. Articolul 41 va avea următorul cuprins:

„Art. 41. — Încălcarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv cele prevăzute în ordinele emise de ministerele abilitate potrivit prevederilor prezentei reglementări privind alimentele, atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.“

1. Articolul I partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Art. I. — Legea nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 15 aprilie

1998, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:“

2. La articolul I, punctul 1 va avea următorul cuprins:

„1. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

«Art. 4. — Sursele Fondului special al drumurilor publice se constituie prin aplicarea unei cote unice egale cu echivalentul în lei a 110 euro/tonă la motorină și 125 euro/tonă la benzină, sumă stabilită în raport de cursul oficial al Băncii Naționale a României, valabil pentru ultima zi a lunii anterioare lunii de calcul al sumei respective, asupra:

a) cantităților de carburanți auto livrați la intern de către producători, precum și asupra cantităților de carburanți auto consumați de aceștia pentru alimentarea autovehiculelor proprii;

b) cantităților de carburanți auto importați.

Aplicarea cotei unice prevăzute la alin. 1 se va reflecta în nivelul prețurilor cu ridicata și al celor cu amănuntul,

fără să intre în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată.»“

3. La articolul I, punctul 2 va avea următorul cuprins:

„2. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

«Art. 5. — Obligația calculării și vărsării sumelor rezultate din aplicarea prevederilor art. 4 alin. 1 revine producătorilor din țară sau importatorilor de carburanți auto, persoane fizice sau juridice, indiferent de forma de organizare, de titularul dreptului de proprietate și de deținătorul produsului importat, de regimul vamal aplicabil sau de facilitățile vamale acordate.

Suma datorată se stabilește:

a) la data livrării de către producători;

b) la data efectuării formalităților de vămuire pentru produsele din import.»“

4. Articolele II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI și XII se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 10 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
GHEORGHE BUZATU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 13 decembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 16 ianuarie 2002.
Nr. 63.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2000
pentru modificarea Legii nr. 118/1996 privind constituirea
și utilizarea Fondului special al drumurilor publice**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 35/2000 pentru modificarea Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 14 ianuarie 2002.
Nr. 71.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 344**

din 6 decembrie 2001

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1
din Codul de procedură penală**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Șerban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Vlad Mihai Cercel	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Brutaru în Dosarul nr. 18.169/2000 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, întrucât Curtea Constituțională a statuat în mod constant, în jurisprudența sa, asupra constituționalității dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 27 aprilie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 18.169/2000, **Judecătoria Sectorului 3 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală.** Excepția a fost invocată de Marian Brutaru într-o cauză penală având ca obiect săvârșirea infracțiunilor de calomnie și tulburare de posesie.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală contravin prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor, precum și ale art. 22 alin. (1), referitoare la garantarea dreptului la viață și a dreptului la integritate fizică și psihică ale persoanei. Se afirmă că dispozițiile criticate încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece posibilitatea persoanei vătămate de a introduce plângere prealabilă ori de câte ori consideră necesar duce la o exercitare șicanatoare, cu rea-credință a acestui drept, drepturile persoanei vătămate fiind mult mai largi decât ale făptuitorului sau presupusului făptuitor. De asemenea, se susține că instanța pune în mișcare acțiunea penală și tot ea trebuie să se pronunțe asupra fondului cauzei, ceea ce afectează imparțialitatea judecătorului și duce la o antepronunțare a acestuia.

Se mai afirmă că dispozițiile legale criticate încalcă și prevederile art. 22 alin. (1) din Constituție, deoarece prin

introducerea plângerii prealabile o persoană trebuie să suporte consecințele unei acțiuni penale șicanatoare, fără a exista împotriva sa probe sau indicii de vinovăție. Exercitarea vexatorie a dreptului de a formula plângere prealabilă aduce atingere dreptului la integritate psihică a persoanei devenite inculpat prin efectul art. 279 din Codul de procedură penală.

Judecătoria Sectorului 3 București, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile criticate nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 22 alin. (1) din Constituție. În cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, legiuitorul a apreciat că procesul penal nu trebuie să se desfășoare împotriva voinței acesteia, principiul oficialității fiind înlocuit de acela al disponibilității. Nu se poate susține, în mod justificat, că în aceste cazuri este afectată imparțialitatea judecătorului care se pronunță într-o acțiune penală pe care el însuși a pus-o în mișcare, atât timp cât legea prevede că numai plângerea prealabilă a persoanei vătămate determină punerea în mișcare a acțiunii penale. Judecătorul sesizat prin plângerea prealabilă nu poate decât să pună în mișcare acțiunea penală, dar aceasta nu înseamnă că el s-a pronunțat la acest moment, putând hotărî achitarea inculpatului dacă vinovăția acestuia nu a fost dovedită. Pe de altă parte, inculpatul se bucură în tot cursul procesului penal de prezumția de nevinovăție.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată, deoarece dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 22 alin. (1) din Constituție și nu încalcă alte prevederi ale Legii fundamentale. Se argumentează că interpretarea dată de către autorul excepției dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală este eronată, deoarece, potrivit prevederilor art. 125 alin. (3) din Constituție, procedura de judecată și competența sunt stabilite de lege. Chiar dacă persoana vătămată se adresează direct instanței de judecată, aceasta nu contravine prevederilor Constituției, întrucât există suficiente garanții pentru inculpați de a-și exercita dreptul la apărare, inclusiv prin exercitarea căilor de atac. Se invocă în același sens jurisprudența Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 161/2000 și nr. 197/2000 prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere exprimat de Guvern, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, dispoziții având următorul cuprins: „*Punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea penală prevede că este necesară astfel de plângere.*”

Dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției în susținerea acesteia sunt următoarele:

— art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*”

— art. 22 alin. (1): „*Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.*”

Analizând excepția de neconstituționalitate invocată, Curtea constată că s-a mai pronunțat prin numeroase decizii asupra dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, statutând că acestea sunt constituționale. În

acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 161 din 21 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 23 octombrie 2000, Decizia nr. 19 din 18 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 26 martie 2001, sau Decizia nr. 97 din 29 martie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 11 iunie 2001. În motivarea soluțiilor de respingere a excepțiilor s-a reținut, în esență, că dispozițiile criticate nu prevăd privilegii sau îngrădiri ale exercitării drepturilor procesuale pentru nici una dintre părțile procesului penal, întrucât distincțiile făcute între calitatea părților nu înseamnă nici privilegii și nici discriminări.

În ceea ce privește presupusa încălcare a prevederilor art. 22 alin. (1) din Constituție Curtea a constatat că dispozițiile criticate nu aduc atingere dreptului la viață și la integritate fizică și psihică, întrucât obiectul reglementării dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală îl constituie doar procedura de punere în mișcare a acțiunii penale numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să justifice schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile adoptate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, astfel încât excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. 1 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Brutaru în Dosarul nr. 18.169/2000 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 decembrie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Vlad Mihai Cercel

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro